

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

South-Eastern Finland
University of Applied Sciences

**PLEASE NOTE! THIS IS A PARALLEL PUBLISHED VERSION /
SELF-ARCHIVED VERSION OF THE ORIGINAL ARTICLE**

This is an electronic reprint of the original article.

This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Author(s): Rantaniva, Antti

Title: Millaiset asiat tulevaisuudessa huolestuttavat?

Version: Publisher's PDF

Please cite the original version:

Rantaniva, A. (2022). Millaiset asiat tulevaisuudessa huolestuttavat? Nuorisotyö 3, 18 - 19.

HUOM! TÄMÄ ON RINNAKKAISTALLENNE

Rinnakkaistallennettu versio voi erota alkuperäisestä julkaistusta sivunumeroiltaan ja ilmeeltään.

Tekijä(t): Rantaniva, Antti

Otsikko: Millaiset asiat tulevaisuudessa huolestuttavat?

Versio: Publisher's PDF

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Rantaniva, A. (2022). Millaiset asiat tulevaisuudessa huolestuttavat? Nuorisotyö 3, 18 - 19.

Millaiset asiat tulevaisuudessa huolestuttavat?

TEKSTI

ANTTI RANTANIVA

KUVA

MATT SCLARANDIS / UNSPLASH

Nuorten tulevaisuususkko on viime vuosina noussut esille julkisessa keskustelussa. Tutkimukset ovat osoittaneet, että merkittävä joukko nuoria suhtautuu pessimistisesti sekä omaan tulevaisuuteensa että laajemmin esimerkiksi Suomen ja yli-päättään koko maailman tulevaisuuteen. Tämä ei sinänsä ole suinkaan uusi asia – erilaiset tulevaisuuden ilmiöt ovat kautta aikain herättäneet huolta niin nuorissa kuin muissakin ihmisissä. Nyt nimenomaan nuorten kohdalla on kuitenkin ollut merkkejä (ks. esim. Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA 2021) jopa tulevaisuususkon romahtamisesta, mikä kertoo paljon tästä epävarmuuden ajasta, jota elämme. On selvää, että laajamittaisesta tulevaisuususkon heikentymisestä seuraa monenlaisia haasteita, joihin peräänkuulutetaan nyt ratkaisuja.

Millaiset tulevaisuuteen liittyvät asiat nuoria sitten huolestuttavat? Joi-tain viitteitä tähän voidaan hakea esimerkiksi vuosittain julkaistavasta Nuorisobarometrista, joka mittaa suomalaisten 15–29-vuotiaiden nuorten arvoja ja asenteita. Barometrissa on useina vuosina kysytty esimerkiksi nuorten suhtautumisesta tulevaisuuteen sekä turvattomuutta aiheuttavista tekijöistä. Sen kautta voimme siis muodostaa jonkinlaista kuvaa nuorten tulevaisuususkon kehittymisestä. Työskentelen itse nuorille suunnatun tulevaisuusvalmennuksen parissa, joten minulle on varsin kiinnostavaa lukea menneiden vuosien Nuorisobarometrien tuloksia ja verrata niitä tulevaisuuspohdintoihin, joita nykyisissä valmennusryhmissämme kohtaan.

Huolenaiheissa heijastuu ajankohtaisuus

Nuorisobarometreista voidaan tulkita tiettyjä trendejä nuorten ajattelussa, vaikka raporteissa todetaan suoraan, että tilastojen perusteella on käytännössä mahdotonta tarkalleen sanoa, mitkä ilmiöt painokkaimmin vaikuttavat esimerkiksi nuorten tulevaisuus-

uskon muutosten takana. Suuret globaalit ilmiöt ja ajankohtaiset puheenaiheet näyttävät kuitenkin usein heijastuvan nuorten vastauksissa. Yksi hyvä esimerkki tästä on, että vuonna 2014 nuorten odotukset tulevaisuuden suhteen olivat selkeästi heikentyneet verrattuna vuoteen 2008, ja yhdeksi isoksi syyksi tähän epäiltiin talouden pitkää taantumaa ja siitä seurannutta korkeaa nuorisotyöttömyyttä.

” Valtavat maailmanlaajuiset ilmiöt huolestuttavat, sillä niillä voi olla ikäviä, vähintään epäsuoria pitkäkestoisia vaikutuksia nuorten elämän aikana.

Toinen hyvä esimerkki ajankohtaisen tapahtumien ja keskustelun vaikutuksesta on, että kansainvälinen terrorismi herätti nuorissa turvattomuuden tunnetta vuonna 2006, kun New Yorkin, Madridin ja Lontoon suuret terrori-iskut olivat tuoreemmassa muistissa. Tähän liittyvä turvattomuuden kokemus oli kuitenkin selvästi vähentynyt, kun lähestyttiin vuotta 2010. Ajankohtaisuus siis näkyy jossain määrin nuorten ajattelussa, mutta toisaalta tietyt ilmiöt ovat myös vakiinnuttaneet paikkansa toistuvasti esiin nousevina huolenaiheina. Tällaisia ovat esimerkiksi ympäristökysymykset ja ihmisen aiheuttama ilmastonmuutos, nuorten syrjäytyminen sekä epävakaus maailmanpolitiikassa.

Nuoret toiveikkaampia oman tulevaisuutensa suhteen

Suuret globaalit kysymykset ja pinnalla olevat ajankohtaiset ilmiöt ovat jatku-

vasti nousseet esiin myös omassa valmennustyössämme. Oma havaintomme on, että nuoret ovat usein varsin hyvin perillä ilmiöistä, joihin liittyvät uhkakuvat ovat aktiivisesti esillä mediassa. Viimeisen parin vuoden aikana tällaisista maailmanlaajuisista ilmiöistä olemme käyneet eniten keskustelua ja liittyen koronapandemiaan, Venäjän hyökkäyssotaan Ukrainassa sekä valeutisiin sosiaalisessa mediassa. Toisaalta myös pitkäaikaiset huolenaiheet – erityisesti ilmastonmuutos – ovat nekin olleet säännöllisesti esillä ohjaamis-samme valmennusryhmissä. Nämä valtavat ilmiöt huolestuttavat ensinnäkin sen vuoksi, että niillä voi hyvin olla vähintään epäsuoria pitkäkestoisia ikäviä vaikutuksia nuorten elämän aikana. Toisaalta huolta herättää myös se, että nuorilla on hyvin rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa näihin itse.

Yksi positiivinen havainto Nuorisobarometreista on, että kaikkein optimistisimmin nuoret näyttäisivät suhtautuvan omaan henkilökohtaiseen tulevaisuuteensa, vaikka maailman tulevaisuus nähtäisiin negatiivisempänä. Vaikuttaisi myös siltä, että loppujen lopuksi kaikkein tärkeimmät tulevaisuuden tavoitteet eivät valtavasti muutu, vaikka huolenaiheet saattavat hieman vaihdella. Tyypillisesti nuorten tulevaisuuden haaveissa merkittävimmiksi nousevat luotettavat ja merkitykselliset ihmissuhteet, toimeentulo sekä hyvä terveys. Juuri nämä tavoitteet on nimennyt myös moni meidän valmentamistamme nuorista. Näkisin meidän kaikkien yhteisenä tehtävänä pitää jatkossakin kiinni sellaisesta yhteiskunnasta, jossa nuorilla voi olla luja usko siihen, että nämä tavoitteet voivat toteutua heidän kohdallaan myös tulevaisuudessa. ■

Lähteet

Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA. Syntyvyys syvyyksissä – Pessimismi varjostaa synnytyksikäisten näkymää. 2021.

Valtion nuorisoneuvosto. Nuorisobarometrit 2008–2021.